

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees, Internationaal
en Agro economisch beleid

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 18 november 2025
Betreft Kwartaalrapportage lopende EU-wetgevingshandelingen derde kwartaal
2025

Ons kenmerk
DGA-EIA / 102048193

Bijlage(n)
1

Geachte Voorzitter,

Conform de toezegging van de minister van Buitenlandse Zaken (Kamerstuk 22 112, nr. 2661) sturen wij de Kamer hierbij de rapportage over het derde kwartaal van 2025 met daarin de stand van zaken van alle lopende EU-wetgevingsdossiers waarvoor het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) verantwoordelijk is. Dit betreft EU-verordeningen en EU-richtlijnen.

Hoogachtend,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Jean Rummenie
Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

EU-wetgevingshandelingen LVVN

Rapportage derde kwartaal 2025

Titel	Document nummer	Korte beschrijving	Stand van zaken
Landbouw			
Verordening Nieuwe Genomische Technieken	COM(2023) 411	In juli 2023 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) een voorstel gedaan voor het gebruik van nieuwe genomische technieken (NGTs) bij plantveredeling. Hierdoor zullen planten en producten die met deze technieken worden veredeld, op een andere manier worden gereguleerd.	In maart 2025 is een Raadspositie vastgesteld. Over dit akkoord is een brief naar de Kamer gestuurd (Kamerstuk 27428, nr. 409). Na het vaststellen van deze Raadspositie is de triloog tussen de Commissie, het Europees Parlement (EP) en de Raad begonnen. In juni 2025 heeft het EP de gesprekken in de triloog tijdelijk stilgezet om nader zijn positie te bepalen op bepaalde onderwerpen. Het is op dit moment niet duidelijk wanneer de triloog kan worden afgerond.
Richtlijnen betreffende plantaardig uitgangsmateriaal (PRM)	COM(2023) 414	Met dit voorstel worden tien richtlijnen betreffende plantaardig uitgangsmateriaal en rassenregistratie herzien. Met het voorstel beoogt de Commissie de wet- en regelgeving in de lidstaten op dit gebied uniformer en duurzamer te maken, zodat deze beter aansluit bij de doelen van de Green Deal. De belangrijkste wijzigingen zijn het invoeren van gebruikswaardenonderzoek voor groente, fruit en wijnstokken, en het invoeren van duurzaamheidseisen voor gebruikswaardenonderzoek voor alle gewassen en de reikwijdte van de verordening.	De besprekingen in de Raadswerkgroep zijn gestart in september 2023. Onder het Deens voorzitterschap ligt de focus op het afronden van de artikelen waar nog geen consensus op is bereikt, om tijdens dit voorzitterschap, dus nog dit jaar, tot een definitieve Raadspositie te komen. Hierdoor raakt de discussie in een stroomversnelling. Het Deens voorzitterschap zet de discussie over het regime van officiële controles (OCR) voort. Een compromis lijkt nog niet in beeld. Nederland zet, evenals een aantal andere lidstaten, in op het beperken van administratieve lasten voor overheid en bedrijfsleven.
Richtlijn bosbouwkundig	COM(2023) 415	De huidige richtlijn kent een aantal onduidelijkheden en tekortkomingen die in het voorstel worden	De besprekingen in de Raadswerkgroep zijn gestart in oktober 2023.

teeltmateriaal (FRM)		geadresseerd. Zo zijn er grote verschillen tussen de lidstaten bij de implementatie van de regelgeving en zijn sommige bepalingen verouderd. Een belangrijke wijziging van het voorstel is dat de bestaande richtlijn opgaat in een verordening. Ook gaat de duurzaamheidsbeoordeling van toekomstige opstanden ¹ een rol spelen en krijgen bedrijven een duidelijkere rol en verantwoordelijkheid. Daarnaast schrijft het voorstel voor dat lidstaten een rampenplan opstellen om voorbereid te zijn op situaties waarin er plotseling te weinig plantmateriaal zou zijn.	Tijdens het Hongaars en het Pools voorzitterschap is in 2024 en begin 2025 discussie gevoerd over het al dan niet van toepassing laten zijn van de Europese Controleverordening (OCR) op het voorstel vanwege de daarmee gepaard gaande lasten voor de uitvoerende diensten. Deze discussie is nu naar tevredenheid afgerond; de Raad wil dat slechts delen van de OCR van toepassing worden. Onder het Pools voorzitterschap is in de eerste helft van 2025 een Raadspositie vastgesteld. De triloog is voorzien vanaf november 2025.
Verordening Diertransport	COM(2023) 770	Dit voorstel (gepubliceerd op 7 december 2023) is onderdeel van de door de Commissie eerder aangekondigde herziening van de dierenwelzijnsregelgeving. In dit kader zijn ook voorstellen aangekondigd over houderij van productiedieren, welzijn bij doden en dierenwelzijnsetikettering, die nog niet zijn gepubliceerd. Met dit voorstel beoogt de Commissie de wetgeving omtrent dierenwelzijn tijdens transport meer in lijn te brengen met de laatste wetenschappelijke en maatschappelijke inzichten, het dierenwelzijn tijdens transport te verbeteren en de wetgeving beter handhaafbaar te maken.	De Raadswerkgroepen zijn in mei 2024 onder het Belgisch voorzitterschap gestart en zijn in de tweede helft van 2024 en begin 2025 voortgezet door het Hongaars en het Pools voorzitterschap. Het Deens voorzitterschap heeft de behandeling inmiddels overgenomen. Het voorstel wordt zowel in de Raad als in het EP nog inhoudelijk besproken. Het is de verwachting dat de behandeling van dit voorstel in de Raadswerkgroep langere tijd zal duren, aangezien de inzet van lidstaten op dit onderwerp nogal uiteenloopt.
Verordening Welzijn en traceerbaarheid honden en katten	COM(2023) 769	Met dit voorstel, gepubliceerd op 7 december 2023, beoogt de Commissie de handel in honden en katten te reguleren om zo welzijns- en gezondheidsproblemen bij deze dieren tegen te gaan. De Commissie stelt in het voorstel minimale welzijnsstandaarden voor het	Eind juni 2024 hebben de lidstaten in Coreper overeenstemming bereikt over het compromisvoorstel van het Belgisch voorzitterschap. Deze compromistekst vormt

¹ Het betreft locaties met bomen en struiken waaruit zaden of stekken gebruikt kunnen worden als teeltmateriaal.

		bedrijfsmatig fokken en houden van honden en katten voor. Ook wil de Commissie met het voorstel de vakbekwaamheid van fokkers en hun medewerkers verbeteren en de traceerbaarheid van het bedrijfsmatig verkopen en verhandelen van honden en katten verbeteren.	nu het mandaat voor de triloog. In juni 2025 heeft het EP bij stemming een set amendementsvoorstellen vastgesteld. De triloofase is op 15 juli 2025 van start gegaan.
Verordening Grensoverschrijdende handhaving van oneerlijke handelspraktijk en	COM(2024) 576	Dit voorstel heeft als doel om de (onderhandelings-)positie van de boer in de keten en het verdienvermogen te vergroten en het vertrouwen in de voedselvoorzieningsketen te vergroten. Het voorstel is een aanvulling op de Richtlijn oneerlijke handelspraktijken en richt zich op de situatie waarin een leverancier te maken krijgt met oneerlijke handelspraktijken door een afnemer die niet in dezelfde lidstaat is gevestigd. De verordening biedt een wettelijke grondslag voor handhavende organisaties van verschillende lidstaten om samen te werken en onderling informatie uit te wisselen.	Het voorstel is op 10 december 2024 gepubliceerd. De tekst is na gesprekken in de Raad verder aangevuld en aangescherpt. Op 7 april jl. heeft de Raad een gezamenlijke positie vastgesteld ten aanzien van het voorstel. In juli 2025 heeft het EP zijn positie bepaald ten aanzien van dit voorstel en verschillende amendementen toegevoegd, gericht op verbreding van het toepassingsgebied. De triloofase is inmiddels onder het Deens voorzitterschap gestart. Het Deens voorzitterschap is voornemens om de triloofase af te ronden gedurende zijn voorzitterschap, dus voor het einde van dit jaar.
Verordening tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 en (EU) 2021/2116 ter versterking van de positie van de boer in de keten	COM(2024) 577	Dit voorstel heeft als doel om de (onderhandelings)positie van de boer in de keten, het verdienvermogen van de boer, en het vertrouwen in de voedselvoorzieningsketen, te vergroten. Dit wijzigingsvoorstel voorziet o.a. in aangepaste bepalingen omtrent (schriftelijke) contracten in de voedselproductieketen en erkenningsregels en samenwerkings- en steunmaatregelen voor producentenorganisaties.	Het voorstel is op 10 december 2024 gepubliceerd. De tekst is na besprekingen in de Raad geamendeerd. Op 19 mei jl. heeft de Raad onder Pools voorzitterschap een Raadspositie vastgesteld. Deze vormt het mandaat voor verdere onderhandelingen met het EP. Het EP heeft begin oktober 2025 een positie vastgesteld.
Verordening tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 en (EU) nr.	COM(2025) 137	Dit voorstel heeft tot doel het concurrentievermogen en de veerkracht van de EU-wijnsector te versterken. Hiertoe worden voorstellen gedaan om het productiepotentieel beter te beheren. Daarnaast bevat het voorstel	Het voorstel is op 28 maart 2025 gepubliceerd. Op 19 juni 2025 heeft de Raad een gezamenlijke positie vastgesteld ten aanzien van het voorstel. Deze

251/2014 wat betreft bepaalde marktvoorschriften en sectorale steunmaatregelen in de wijnsector en voor gearomatiseerde wijnproducten		maatregelen die de wijnsector veerkrachtiger moeten maken tegen klimaatverandering en marktverstoringen. Ook worden voorstellen gedaan gericht op nieuwe markttrends (alcoholvrije/-arme wijn en wijnproducten).	Raadspositie vormt het mandaat voor onderhandelingen met het EP. Het EP heeft nog geen positie vastgesteld.
Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2021/2115 wat betreft het conditionaliteitsstelsel, interventietypes in de vorm van rechtstreekse betalingen, interventietypes in bepaalde sectoren en plattelandsontwikkeling, en jaarlijkse prestatieverslagen, en van Verordening (EU) 2021/2116 wat betreft de governance van gegevens en interoperabiliteit, opschorting van betalingen in verband met de jaarlijkse prestatiegoedkeuring, en controles en sancties	COM(2025) 236	Dit voorstel heeft tot doel om de uitvoering van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) in de periode 2023-2027 te verbeteren en de administratieve lasten voor landbouwers te verminderen. Hiertoe zijn voorstellen gedaan die zien op vereenvoudiging en stroomlijning van vereisten op het boerenerv, waaronder conditionaliteiten en maatregelen voor risico- en crisisbeheersing, steun voor kleinere landbouwbedrijven, maatregelen ter bevordering van de concurrentiekracht en voorstellen voor meer flexibiliteit voor lidstaten bij het beheer van de strategische GLB-plannen.	Het voorstel is op 14 mei 2025 gepubliceerd. Op 3 september 2025 heeft de Raad een gezamenlijke positie vastgesteld. Daarmee is er een mandaat voor onderhandelingen met het EP. Het EP heeft op 8 oktober jl. eveneens een positie vastgesteld. De trilooffase zal eind 2025 van start gaan.
Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van	COM(2025) 560	In dit voorstel worden de voorgestelde interventies en de regels voor het toekomstige GLB voor de periode 2028-2034 uiteengezet. Het GLB moet volgens het voorstel bijdragen aan een concurrerende en weerbare agrarische sector door het stimuleren van hoge kwaliteit van	Op 16 juli 2025 is dit GLB-voorstel door de Commissie gepresenteerd als onderdeel van het pakket aan voorstellen voor het Meerjarig Financieel Kader voor de EU. Op 12

de voorwaarden voor de uitvoering van de steun van de Unie aan het gemeenschappelijk landbouwbeleid voor de periode 2028-2034		productie en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Ook moeten generatievernieuwing en voedselzekerheid op lange termijn gegarandeerd worden.	september 2025 is het BNC-fiche over het GLB-voorstel gedeeld met de Kamer (Kamerstuk 22 112, nr. 4147). Met de geannoteerde agenda voor de Landbouw- en Visserijraad zal de Tweede Kamer maandelijks geïnformeerd worden over het verloop van de onderhandelingen op hoofdlijnen.
Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1308/2013 wat betreft de regeling voor schoolfruit, -groenten en -melk (de "EU-schoolregeling"), sectorale interventies, de oprichting van een eiwitsector, voorschriften voor hennep, de mogelijkheid van handelsnormen voor kaas, eiwithoudende gewassen en vlees, de toepassing van aanvullende invoerrechten, regels inzake de beschikbaarheid van voorraden in tijden van noodsituaties en ernstige crises, en zekerheden en	COM (2025) 553 en COM (2025) 554	Dit voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) heeft tot doel het verminderen van de kwetsbaarheid voor geopolitieke onzekerheden, het vergroten van de paraatheid en strategische autonomie, en een beter inkomen voor de boer. Hiertoe worden o.a. de schoolregeling en sectorale interventies voortgezet en gewijzigd, een eiwitsector opgericht, voorschriften voor hennep geïntroduceerd, en de mogelijkheid tot handelsnormen voor kaas, eiwithoudende gewassen en vlees voorgesteld (COM (2025) 553). Als onderdeel van deze wijziging vervallen tevens bestaande bepalingen omtrent financiering van de schoolregeling (COM (2025) 554).	Het voorstel is op 16 juli 2025 gepubliceerd als onderdeel van het pakket aan voorstellen voor het Meerjarig Financieel Kader. De onderhandelingen in de Raad zijn in september jl. gestart.

Voorstel voor een Verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1370/2013 wat betreft de steunregeling voor de verstrekking van groenten, fruit, bananen en melk in onderwijsinstellingen ("schoolregeling")			
---	--	--	--

Visserij			
Verordening tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1026/2012 betreffende bepaalde maatregelen met het oog op de instandhouding van visbestanden ten aanzien van landen die niet-duurzame visserij toelaten	COM(2024) 407	Deze verordening regelt dat beperkingen aan derde landen kunnen worden opgelegd voor de handel van visserijproducten uit niet-duurzaam beheerde bestanden naar de EU. De verordening ziet specifiek op derde landen die met de EU gedeeld beheer uitoefenen over grensoverschrijdende visbestanden, maar die niet willen samenwerken om dit beheer duurzaam te voeren. De aanpassingen betreffen een werkbare en houdbare definitie van 'niet-samenwerken' en aanscherpingen en verduidelijkingen wat het toelaten van «niet-duurzame visserij» betekent. Ook worden procedures voor hoor en wederhoor en vervolgoverleg versterkt.	Het voorstel is op 13 september 2024 gepubliceerd. De Nederlandse positie is op 5 november 2024 met de Kamer gedeeld (Kamerstuk 21501-32, nr. 1679). De triloof fase is inmiddels afgerond. De verordening zal binnenkort in werking treden.
Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitvoering van de steun van de Unie voor het gemeenschappelijk visserijbeleid,	COM(2025) 559	Dit voorstel verschaft nadere voorwaarden voor het verstrekken van middelen in het kader van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) en het Ocean Pact voor de programmaperiode 2028 – 2034. Dit voorstel is een aanvulling op het voorstel voor een verordening voor het Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap (NRP-fonds) en geeft nadere invulling aan de besteding van middelen die beschreven staan in het NRP-fondsvoorstel. Dit voorstel beoogt een aantal randvoorwaarden neer te leggen voor de besteding van middelen voor de visserij- en	Op 16 juli 2025 heeft de Commissie dit voorstel gepubliceerd als onderdeel van het pakket aan voorstellen voor het Meerjarig Financieel Kader. In september jl. is gestart met de behandeling van het voorstel in de Raadswerkgroep.

het Europees oceaanpact en het maritiem en aquacultuurbeleid van de Unie in het kader van het Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap, zoals vastgesteld in Verordening (EU) [NRP-fonds] voor de periode 2028-2034		aquacultuursector en de natuuropgave.	
---	--	---------------------------------------	--

Natuur			
Verordening Bosmonitoring	COM(2023) 728	Dit voorstel beoogt Europese harmonisatie op het gebied van bosmonitoring, waarbij ingezet wordt op nieuwe technologieën (<i>remote sensing</i> , teledetectie) en gegevensverzameling voor alle functies van het Europese bos: klimaat, biodiversiteit en bio-economie. Tevens worden lidstaten in het voorstel aangemoedigd om langetermijnplannen op te stellen voor hun bossen.	Tijdens de Landbouw- en Visserijraad op 24 juni 2025 is een Raadspositie vastgesteld. Het EP leek geen consensus te kunnen bereiken. Op 23 september hebben de milieu- en landbouwcommissies in het EP tegen het wetsvoorstel gestemd. Inmiddels heeft het EP plenair ook tegengestemd en is bekend geworden dat de Commissie het voorstel heeft ingetrokken.

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Auteur

TER BESLISSING

Datum

27 oktober 2025

Kenmerk

DGA-EIA / 102063351

nota

TER BESLISSING

Kwartaalrapportage lopende EU-
wetgevingshandelingen Q3 2025

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

Aanleiding

Conform informatieafspraken informeert u de beide Kamers per kwartaal over de lopende EU-wetgevingsdossiers waarvoor het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur verantwoordelijk is. Bijgevoegd vindt u de Kamerbrieven voor het derde kwartaal van 2025.

Geadviseerd besluit

U kunt de brieven ondertekenen en akkoord gaan met verzending.

Kernpunten

De rapportage omvat de volgende wetgevingsdossiers:

Landbouw

- COM(2023) 411 – Nieuwe genomische technieken
- COM(2023) 414 – Plantaardig uitgangsmateriaal
- COM(2023) 415 – Bosbouwkundig uitgangsmateriaal
- COM(2023) 770 – Diertransport
- COM(2023) 769 – Welzijn en traceerbaarheid honden en katten
- COM(2024) 576 – Grensoverschrijdende handhaving van oneerlijke handelspraktijken
- COM(2024) 577 – GMO-wijzigingen ter versterking van de positie van de boer in de keten
- COM(2025) 137 – Wijnpakket
- COM(2025) 236 – Landbouwomnibus
- COM(2025) 560 – GLB na 2027 (*onderdeel van het MFK*)
- COM (2025) 553 en COM (2025) 554 – GMO en schoolregelingen (*onderdeel van het MFK*)

Visserij

- COM(2024) 407 – Maatregelen voor de instandhouding van visbestanden t.a.v. landen die niet-duurzame visserij toelaten
- COM(2025) 559 – Vaststelling van voorwaarden voor uitvoering van steun aan het GVB, Oceaanpact en maritiem en aquacultuurbeleid na 2027 (*onderdeel van het MFK*)

Kenmerk
DGA-EIA / 102063351

Natuur

- COM(2023) 728 – Bosmonitoring